

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Migraine as text - text as migraine: Diagnosis and literature

Haan, J.

Citation

Haan, J. (2020, May 13). *Migraine as text - text as migraine: Diagnosis and literature*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/136966>

Version: Publisher's Version

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/136966>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/136966> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Haan, J.

Title: Migraine as text – text as migraine: Diagnosis and literature

Issue date: 2020-05-13

Stellingen bij: *Migraine as Text - Text as Migraine. Diagnosis and Literature.*

Joost Haan, 13 mei 2020.

1. De relatie tussen taal en pijn is als een *signifier* zonder *signified*.
2. De diagnose 'migraine' berust op criteria en een *discours*. Woorden zijn hierbij essentieel en creëren enerzijds een soort schijnzekerheid, anderzijds een werkelijkheid.
3. Migraine leidt tot vermenigvuldiging van 'werkelijkheden' en zo tot ontologische verwarring.
4. Hoewel 'evidence based medicine', technologie en protocollen steeds belangrijker worden bij neurologische diagnostiek en therapie, blijft er toch een belangrijke rol voor *phronesis* ('practical wisdom'). Dat geldt tevens, of vooral, als het gaat om patiënten met (hoofd-)pijn.
5. Als er geen 'objectieve' tekenen zijn zoals bij migraine is het moeilijk om de pijn te definiëren. We hebben dan Wittgensteins 'beetle' nodig. Hoe anders is het bij jicht, een andere aanvalsgewijze aandoening. Daar is de rode en pijnlijke grote teen de *signified* voor de *signifier* 'pijn'.
6. In haar boek *Ladders naar het Licht* (2018) over depressie en intertekstualiteit in hedendaagse autobiografische literatuur slaat Anne-Fleur van der Meer de spijker op zijn kop: 'Een patiënt op zijn beurt, die verontrust vertelt te lijden aan aanhoudende pijnen in het hoofd, zal weinig baat hebben bij een achterdochtige arts die in plaats van een diagnose, allerlei taal filosofische vragen stelt (48).' Daar mogen medici bij hun *phronesis* rekening mee houden.
7. Simon Vestdijk schreef in *Essays in Duodecimo* (1965) dat woorden de meest gewetenloze bedriegers zijn die er bestaan; bedriegers waar wij op aangewezen zijn (17). Dit geldt ook voor woorden over iets dat geweest is: 'het was er - het is er niet meer' (41). Voor (de woorden van) migraine zou toegevoegd kunnen worden 'het zal waarschijnlijk weer komen.'
8. Neurologie en literatuurwetenschap kunnen niet zonder vakjargon. Als de wetenschappelijke taal die gebruikt wordt te toegankelijk zou zijn, zou men zich niet kunnen verschuilen achter een façade om te verbloemen dat men het vaak eigenlijk ook niet weet.
9. Als 'dystextia' (het maken van grammaticale fouten bij het typen van berichtjes op de smartphone) een uiting van migraine kan zijn (Whitfield en Jayathissa 2011), dan zou het merendeel van de smartphonegebruikers migraineverschijnselen vertonen.
10. De woorden van Wilhelm Müller: 'Fremd bin ich eingezogen, Fremd zieh ich wieder aus' (1824), door Schubert gebruikt voor het lied *Gute Nacht* in *Winterreise* (1827), kunnen ook van toepassing zijn op migraine: het is onduidelijk waarom een aanval begint en waarom die eindigt.
11. Helaas kloppen de woorden van Voltaire (1694-1778): 'Les médecins administrent des médicaments dont ils savent très peu, à des malades dont ils savent moins, pour guérir des maladies dont ils ne savent rien' (geciteerd door John D. Loeser in de John Bonica Lecture 2005, 84) nog maar al te vaak en niet alleen als het gaat om migraine.
12. In de hiërarchie van de *scala naturae* (waarin de kosmos is geordend in oplopende perfectie) plaatst Jerry Seinfeld de hond bovenaan, want 'Als je twee levensvormen zou zien, de ene doet een poep, en de ander draagt het voor hem, van welke zou je denken dat ie de baas is?' (geciteerd door Tim Fransen in *Het Leven als Tragikomedie* 2019, 101). Seinfeld heeft gelijk; in de hiërarchie van mijn gezinsleven kom ik niet hoger dan plaats 5, maar ik draag de roze zakjes poep met liefde.